

Lönestrukturstatistik, landstingskommunal sektor

2011

2510303

Innehåll

0	Allmänna uppgifter	2
0.1	Ämnesområde	2
0.2	Statistikområde	2
0.3	SOS-klassificering	2
0.4	Statistikansvarig	2
0.5	Statistikproducent	2
0.6	Uppgiftsskyldighet	2
0.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	2
0.8	Gallringsföreskrifter	3
0.9	EU-reglering	3
0.10	Syfte och historik	3
0.11	Statistikanvändning	3
0.12	Uppläggnings- och genomförande	3
0.13	Internationell rapportering	3
0.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	3
1	Översikt	4
1.1	Observationsstorheter	4
1.2	Statistiska målstorheter	7
1.3	Utfloeden: statistik och mikrodata	7
1.4	Dokumentation och metadata	7
2	Uppgiftsinsamling	8
2.1	Ram och ramförfarande	8
2.2	Urvalsförfarande	8
2.3	Mätinstrument	8
2.4	Insamlingsförfarande	8
2.5	Databeredning	8
3	Statistisk bearbetning och redovisning	10
3.1	Skattningar: antaganden och beräkningsformler	10
3.2	Redovisningsförfaranden	10
4	Slutliga observationsregister	11
4.1	Produktionsversioner	11
4.2	Arkiveringsversioner	11
4.3	Erfarenheter från senaste undersökningsomgången	11

0 Allmänna uppgifter

0.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Arbetsmarknad

0.2 Statistikområde

Statistikområde: Löner och arbetskostnader

0.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

0.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Medlingsinstitutet (MI)

Postadress: Box 1236, 111 82 Stockholm

Besöksadress: Tullgränd 4

Kontaktperson: John Ekberg

Telefon: 08 - 545 292 40

Telefax: 08-650 86 36

E-post: fornamn.efternamn@mi.se

0.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån (SCB)

Postadress: 701 89 Örebro

Besöksadress: Klostergatan 23

Kontaktperson: Rolf Högqvist

Telefon: 019 - 17 65 78

Telefax:

E-post: fornamn.efternamn@scb.se

0.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger/föreligger inte enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99) och

0.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

0.8 Gallringsföreskrifter

0.9 EU-reglering

Nej.

0.10 Syfte och historik

Syftet med undersökningen är att årligen belysa löner och sysselsättning inom landstingen i termer av nivå, struktur och utveckling.

Statistiska centralbyrån och Sveriges Kommuner och Landsting (tidigare Kommun- respektive Landstingsförbundet) har sedan 1965 samarbetat med att ta fram statistik över landstingsanställd personal. Samarbetet har tillkommit för att undvika dubbelinsamling av statistik, då Sveriges Kommuner och Landsting varje år samlar in löneuppgifter till sin förhandlingsstatistik.

0.11 Statistikanvändning

Statistiken används som utvärderings- och planeringsunderlag på såväl riksnivå som regional nivå. Andra användningsområden är som underlag för lönestrukturanalyser och jämförande lönestatistik.

Huvudsakliga användare av statistiken är massmedia, departement, landsting, kommuner med flera offentliga organ samt forskare och organisationer.

0.12 Uppläggning och genomförande

Sveriges Kommuner och Landsting samlar in individuppgifter från samtliga landstingsinrättningar. Efter viss granskning och bearbetning vidarebefordras materialet till SCB.

0.13 Internationell rapportering

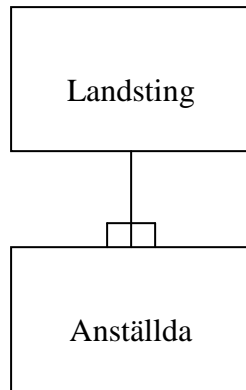
Ej aktuellt.

0.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Medlingsinstitutet ansvarar för eventuella förändringar.

1 Översikt

1.1 Observationsstorheter

Målobjekt

Målobjekten utgörs av anställda inom landstingen den 1 november 2011 vars anställningsform regleras av kollektivavtalet Allmänna bestämmelser (AB).

Följande objekt är dock exkluderade:

- Heltidstjänstlediga
- Arvodesanställda
- Förtroendevalda
- Anställda inom landstingsägda bolag

Målpopulation

I undersökningen definieras två olika målpopulationer. En för statistik över sysselsättning och en för statistik över löner. Dessa populationer är inte identiska och definieras enligt följande:

Sysselsättningspopulation:

I sysselsättningspopulationen ingår arbetstagare som var anställda den 1:a november 2011 samt arbetstagare med timlön som fått ersättning utbetald i november för tid arbetad under oktober.

År 2011 ingick totalt 232 300 poster i sysselsättningspopulationen.

Lönepopulation:

Lönepopulationen utgår från sysselsättningspopulationen men innehåller endast personer som under mät månaden var mellan 18 och 65 år. Dessutom exkluderas personer med tjänstgöringsomfattning mindre än fem procent samt arbetstagare i arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

År 2011 ingick totalt 225 900 poster i lönepopulationen.

I både sysselsättnings- och lönepopulationen kan en person förekomma, och räknas, flera gånger om denne uppehåller flera tjänster. Således räknas antalet tjänster, inte antalet personer. År 2011 översteg antalet anställningar antalet individer med ungefär 0,7 procent i respektive population.

Några för undersökningen väsentliga variabler beskrivs nedan. Mer detaljerade beskrivningar av samtliga variabler återfinns i Metaplus.

Anställningsform

Det förekommer tre olika anställningsformer i redovisningen, Heltid, Deltid och Övriga. Övriga består huvudsakligen av timanställda där ersättning utgår per arbetad timme. Observera att heltidsanställda ibland kan vara deltidstjänstgörande p.g.a. partiell tjänstledighet. De som tillhör anställningsformerna Deltid och Övriga kan ibland vara heltidstjänstgörande.

Grundlön

Med grundlön avses avtalad lön inklusive fasta lönetillägg. I de fall tjänstgöringens omfattning ej avser heltid räknas grundlönen om till heltid. Grundlönen räknas per individ om till att motsvara heltid med hjälp av tjänstgöringens omfattning. På liknande sätt räknas grundlönen för timanställda upp till en lön motsvarande 165 timmars arbete.

Förmåner

Enligt Skatteverkets normer är förmåner all form av "ersättning för arbete" som man som anställd kan få i annat än kontanter. Exempelvis ersättning för bil, kost, bostad etc.

Fasta lönetillägg

Med fasta lönetillägg avses huvudsakligen tillägg som är knutna till anställningens tjänst och oberoende av arbetstidens förläggning.

Heltidspersoner

Antalet heltidspersoner i en redovisningsgrupp beräknas som summan av **tjänstgöringens omfattning** för de anställningar som tillhör redovisningsgruppen i undersökningsmaterialet. Till exempel summeras två anställningar med 60 procent respektive 40 procent tjänstgöringsomfattning inom ett visst län till en heltidsperson i detta län.

Månadslön

Med månadslön avses anställningens sammanlagda **grundlön** plus **rörliga lönetillägg** samt **förmåner**. Övertidsersättning ingår ej. I de fall **tjänstgöringens omfattning** ej avser heltid räknas grundlönen och de rörliga lönetilläggen om till att avse heltid. Summan av de uppräknade rörliga tilläggen för en individ antas inte kunna överstiga 50 procent av grundlönen. Om så är fallet används det högsta värdet av endera de utbetalda rörliga tilläggen eller 50 procent av grundlönen istället för de uppräknade rörliga tilläggen.

Nyanställda/avgångna

Med Nyanställda avses de individer som tillkommit i årets undersökning, med Avgångna avses de individer som fanns med i föregående års undersökning men som saknas i årets.

Offentlig sektor

Med offentlig sektor avses Primärkommunala, Landstingskommunala och Statliga verksamhetsområden.

Rörliga lönetillägg

Med rörliga lönetillägg avses tillägg knutna till arbetstidens förläggning, t.ex. OB., jour- och beredskapsersättning. Även vissa övriga, svårklassificerade tillägg förs hit.

Tjänstgöringens omfattning

Med tjänstgöringens omfattning avses faktisk tjänstgöringstid i förhållande till heltid under mät månaden.

Med heltidstjänstgörande avses den som antingen är i) heltidsanställd utan **partiell tjänstledighet** eller ii) timanställda som arbetat 165 timmar eller mer. Med deltidstjänstgörande avses den som är i) heltidsanställd med partiell tjänstledighet eller ii) deltidsanställd med eller utan partiell tjänstledighet, eller iii) timanställda som arbetat mindre än 165 timmar under mätperioden.

Med tjänstledig avses i) den vars inrapporterade tjänstledighet är minst 100 procent av den överenskomna tjänstgöringens omfattning, eller ii) den vars utbetalda lön minus utbetalda rörliga tillägg och övertidstillägg inte överstiger 100 kronor

Utbildning

Klassificering av utbildningens nivå och inriktning för den högsta utbildningen har skett enligt Svensk Utbildningsnomenklatur (SUN). Uppgift om individernas utbildning har hämtats från SCB:s utbildningsregister, 2011 års version.

Verksamhetsområde

De anställda är indelade i verksamhetsområdena Hälso- och sjukvård samt Övrig verksamhet.

Yrke

Klassificering av yrke har skett enligt SSK som nära ansluter till den internationella yrkesnomenklaturen ISCO-88. Redovisning sker enligt SSK:s undergrupper på fyrsiffernivå.

1.2 Statistiska målstorheter

Objektgrupp		Variabel	Mått
Population	Indelning i redovisningsgrupper		
Lönepopulation	Kön, Yrke, Region, Ålder, Anställningsform, Utbildningsinriktning, Utbildningsnivå, Tjänstgöringsomfattning, Verksamhetsområde	Månadslön	Genomsnitt, Median, Förändringstal, Undre respektive övre kvartil
Sysselsättningspopulation	Kön, Yrke, Region, Ålder, Anställningsform, Utbildningsinriktning, Utbildningsnivå, Tjänstgöringsomfattning, Verksamhetsområde		Antal, Förändringstal, Heltidspersoner

1.3 Utflöden: statistik och mikrodata

Årligen publiceras materialet som ett statistiskt meddelande (SM) i elektronisk form, "Löner och sysselsättning inom landstingskommunal sektor" AM 51, samt i Sveriges statistiska databaser (SSD). De kan nås via SCB:s hemsida www.scb.se.

På SCB:s hemsida finns även en kort presentation av undersökningen, länk till pressinformation samt utvalda tabeller och diagram från den senaste publiceringsomgången.

Materialet ingår också i databaserna "Lönestrukturstatistik, hela ekonomin".

1.4 Dokumentation och metadata

Dokumentation publiceras i SM (jmf. Allmänna uppgifter ovan) och i *Beskrivning av statistiken*. Variablerna finns dokumenterade i SCB:s dokumentationsmodell, Metaplus (se avsnitt 4.1).

2 Uppgiftsinsamling

2.1 Ram och ramförfarande

Rampopulationen omfattar samtliga anställda inom landstingen den 1 november, vars anställningsform regleras av kollektivavtalet Allmänna bestämmelser (AB). Anställda i landstingsägda bolag ingår inte i ramen.

Undertäckning utgörs av anställda som tillhör målpopulationen men som inte kommit med i undersökningen. Timavlönad personal som anställdes från och med 1 november samt ett mindre antal anställda under övriga centrala överenskommelser berörs. Några beräkningar på undertäckningen är inte gjorda.

Övertäckning utgörs av anställda som inte tillhör målpopulationen men som ändå kommit med i undersökningen. Timavlönad personal som var anställd under oktober men ej från och med 1 november tillhör denna kategori. Några beräkningar på den typen av övertäckning är inte gjorda. Övertäckning inbegriper även dubbelredovisad personal, d.v.s. arbetstagare som uppehåller mer än en tjänst. 2011 medförde den del av övertäckningen som berodde på dubbelredovisning en överskattning med omkring 1 600 personer i sysselsättnings- respektive lönepopulationen.

2.2 Urvalsförfarande

Undersökningen är en totalundersökning.

2.3 Mätinstrument

Sveriges Kommuner och Landstings anvisningar för personalstatistiken

2.4 Insamlingsförfarande

Sveriges Kommuner och Landsting ansvarar för insamling och granskning av datamaterialet. SCB utför dock ytterligare granskning och bearbetning av materialet.

2.5 Databeredning

Vissa av de variabler som används i undersökningen härleds från variabler som inkommer från Sveriges kommuner och landstings datainsamling. Nedan beskrivs hur några av dessa härleds/beräknas.

Överenskommen sysselsättningsgrad

För månadsanställda är variabeln lika med den inrapporterade sysselsättningsgraden. För timanställda inrapporteras ingen sysselsättningsgrad.

Om värdet på variabeln *antal arbetade timmar* är positivt beräknas sysselsättningsgraden för timanställda som:

$$\frac{\text{arbetade timmar}}{165} \times 100$$

Om värdet på variabeln *antal arbetade timmar* saknas eller är lika med 0 så beräknas sysselsättningsgraden för timanställda istället som:

$$\frac{\text{utbetalad lön} - \text{övertidstillägg}}{\hat{\mu}_{03ij}} \times 100, \text{ där } \hat{\mu}_{03ij} \text{ är medellönen året innan inom}$$

yrke *i* för kön *j*.

Tjänstgöringens omfattning

Variabeln beräknas enligt följande formel:

$$\text{sysselsättningsgrad} - \left(\frac{\text{sysselsättningsgrad} \times \text{tjänstledighetens omfattning}}{100} \right)$$

Således är värdet på variabeln tjänstgöringens omfattning lika med värdet på variabeln överenskommen sysselsättningsgrad då tjänstledighetens omfattning uppgår till 0 procent.

Heltids- eller deltidstjänstgörande

Om tjänstgöringens omfattning uppgår till 100 procent är variabeln lika med "1" (heltidstjänstgörande). Annars är variabeln lika med "2" (deltidstjänstgörande).

Rörliga tillägg

Rörliga tillägg beräknas som summan av ob-, jour-, beredskapstillägg samt övriga tillägg och tantiem. För deltidstjänstgörande räknas tilläggen upp till heltid med hjälp av variabeln tjänstgöringens omfattning.

Månadslön

Månadslön beräknas som grundlön inklusive fasta tillägg plus rörliga tillägg och förmåner. För deltidstjänstgörande räknas samtliga komponenter ingående i summan (förutom förmåner) upp till heltid med hjälp av variabeln tjänstgöringens omfattning.

3 Statistisk bearbetning och redovisning

3.1 Skattningar: antaganden och beräkningsformler

Sysselsättningsuppgifterna redovisas dels med *antal* sysselsatta, dels med *förändring* från föregående år. Löneuppgifterna redovisas med *medellön*, *median*, *undre* och *övre kvartil* samt *förändring* från föregående år.

Medellönen beräknas som summan av heltidslönerna för samtliga anställningar dividerat med antalet anställningar. Undre kvartil, median och övre kvartil innebär att lönen för 25 procent, 50 procent respektive 75 procent av anställningarna understiger det angivna värdet

3.2 Redovisningsförfaranden

Det Statistiska Meddelandet AM 51, Löner och sysselsättning inom landstingskommunal sektor 2011 publicerades den 22:e maj 2012. SM:et publiceras endast i elektronisk form samt i Sveriges statistiska databaser som nås via www.scb.se. Externa uppdrag redovisas enligt kundens önskemål.

4 Slutliga observationsregister

4.1 Produktionsversioner

I det här dokumentet (SCBDOK) har framtagningen av nedanstående slutliga observationsregister beskrivits.

Register	Lönestruktur, landstingskommunal
Registervariant	Lönestruktur, landstingskommunal
Registerversion	2011

Fortsatt dokumentation, av registrens detaljerade innehåll, finns på SCB:s webbplats. Där beskrivs alla variabler och värdemängder m.m. Dokumentationen hittar du här: <https://www.h2.scb.se/metadata> . Klicka dig fram med hjälp av namnen på Register, Registervariant och Registerversion som är angivna i ovanstående tabell.

4.2 Arkiveringsversioner

Ej relevant.

4.3 Erfarenheter från senaste undersökningsomgången